

Zpráva o činnosti TC 227/WG 1 za rok 2017

1. Uskutečněná zasedání CEN/TC 227/WG 1 v roce 2017

V průběhu roku 2017 se uskutečnilo pouze 1 zasedání CEN/TC 227/WG 1. Jednání se konalo 4.5.– 5.5. v Belfastu. Druhé jednání plánované na listopad do Stockholmu bylo zrušeno.

Na jednání v Dublinu se probírala následující témata:

Publikace harmonizovaných výrobních norem

- Normy EN 13108-1 až 9 a normy EN 13108-20 a 21 byly vydány v červnu 2016
- V normách se uvádí, že těmto evropským normám má být dán status národních norem buď překladem nebo endorsmentem nejpozději v prosinci 2016 a konfliktní národní přílohy mají být zrušeny nejpozději v březnu 2018.
- Toto již provedlo několik států na národní úrovni jako BSI nebo DIN, které zrušili normy datované z roku 2006
- V říjnu 2016 informoval Joel Cuche (konzultant pro Evropskou komisi), že Evropská komise nepublikovala citované normy ve věstníku Evropské unie, protože asi do 7 tabulek byly doplněny dodatečně k některým parametrům kategorie až po formálním hlasování, které nejsou obsaženy v mandátu M 124.
- V únoru 2017 Egbert Beuving kontaktoval Evropskou komisi za účelem vyřešení tohoto problému
- Odpověď ze strany komise je: Nové normy se dají používat, avšak nesmí být používány pro označování výrobků CE.
- Problém snad bude vyřešen do konce roku 2017 – schválením nového mandátu
- Koexistence starých a nových norem tedy podle výkladu vedení WG1 (Egberta Beuvinga) nezačala.
- Normy EN 13108-8, 20, 21 nejsou harmonizované, u těchto výše uvedený problém nenastává – nemusí vyjít ve věstníku, avšak se odvolávají na harmonizované výrobní normy.

TG2 Zkušební normy

Normy zařazené k revizi:

- prEN 12697-22 Zkouška vyjetí kolem
- prEN 12697-31 Výroba vzorků pomocí gyrátoru
- prEN 12697-32 Laboratorní zhutňování asfaltových směsí vibračním zhutňovačem
- prEN 12697-48 Zkouška spojení vrstev

Zkoušky připravované na směsích s asfaltovou emulzí ACBE (podle prEN 13108-31):

- Citlivost na vodu (nutno upravit časy a tlaky uvedené v EN 12697-12) vypustit temperování při 40 °C,
- Tuhost
- Mezerovitost

Normy, které budou rozeslány zaslány k připomínkování:

- prEN 12697-56 Statické zhuťování pro výrobu těles směsí s asfaltovou emulzí

Dále proběhlo CMR (Comments Resolution Meeting) = poslední možné vyjádření k normám před jejich vydáním

- prEN 12697-12 Odolnost vůči účinkům vody – změna teploty zkoušení u měkčích asfaltů pen ≤ 160 → 15 °C
pen > 160 → 10 °C
- prEN 12697-26 Tuhost

TG3 Výrobní normy

Byl prezentován druhý způsob uvedení výrobků na trh – pomocí ETA (Evropské technické posouzení). Jako příklad byl uváděn Dánský výrobce, který si nechal schválit přísadu pro výrobu asfaltové směsi – konkrétně asfaltové granule vyrobené z recyklovaných asfaltových střešních šindelů. Aby mohlo být vydáno ETA, musí být k dispozici tzv. Posuzovací dokument s označením EAD. Oba dva dokumenty jsou pak potřebné pro vystavení značky CE. Jedná se o první produkt ze série aditiv, která se tímto způsobem budou uvádět na trh a která pravděpodobně ovlivní práci skupiny WG1.

prEN 13108-31 Asfaltový beton s asfaltovou emulzí → 1. kolo připomínkování – CEN Enquiry

SG15

- Poslední jednání se konalo v Praze v únoru 2017.
- Na jednání byl prezentován nově zavedený systém schvalování Position Paper.
- Certifikáty notifikovaných osob by měly být vystavovány podle závazné šablony. Výsledek kontroly by měl být uveden – schváleno x neschváleno (bez dalších detailů)
- Kontrola na obalovně by měla být prováděna 1x ročně a měla by trvat déle než 1 den.
- Výhrada, že skupina SG15 nespolupracuje s ostatními skupinami SG není oprávněný, jednání se účastní zástupci z 10 zemí, kteří pracují i v jiných skupinách.
- Byly vydány PP EN 13 808 Specifikace pro kationaktivní asfaltové emulze a EN 15322 Specifikace pro ředěná a fluxovaná asfaltová pojiva

2. Uskutečněná zasedání NAT/WG1 v roce 2017

V průběhu roku 2016 se uskutečnila 2 jednání týmu č. 6 pro asfaltové technologie za horka:

33 jednání NAT č. 6 konané dne 30.-31.5. 2017 v Blansku

Program jednání

- Činnost Sdružení pro výstavbu silnic Praha
- Přehled výroby a zpracování asfaltových směsí
- Informace z jednání CEN/TC 227/WG 1
- Informace z jednání CEN/TC 227/WG 5
- Vyhodnocení a závěry z 3 částí porovnávacích zkoušek asfaltových směsí-etapa III
- Vyhodnocení a závěry porovnávacích zkoušek asfaltových pojiv - etapa III
- Informace z TC a HSE komisí EAPA

- Aktuální stav národních aplikačních dokumentů k ČSN 73 6121 (dříve národní přílohy) k souboru výrobních norem EN 13108
- Seznámení s aktuálním stavem ČSN 73 6121
- Informace k návrhu změny Z1 k ČSN 73 6132
- Informace k návrhu ČSN 65 7222 pro PMB
- Informace z TNK 134 Asfalty a asfaltová pojiva

33 jednání NAT č. 6 konané dne 2.11. 2017 v Brandýse nad Labem

- Činnost Sdružení pro výstavbu silnic
- Prezentace zapracovaných připomínek do národních aplikačních dokumentů k normám řady EN 13108
- Seznámení s verzí normy ČSN 73 6121
- Zrnitost kameniva podle ČSN EN 13043
- Informace z CEN/TC 227/WG 5
- Informace ke sběru dat z funkčních zkoušek modifikovaných asfaltů
- Informace z komisí EAPA
- Informace k prováděcí vyhlášce k znovuzískané asfaltové směsi
- Informace z TNK 134 Asfalty a asfaltová pojiva
- Školení STEPS 9 – Nízkoohlučné povrchy vozovek

3. Pokrok ve schválených a zpracovaných EN

V roce 2017 byly vydány následující normy jako ČSN EN:

ČSN EN 12697-17 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi za horka - Část 17: Ztráta částic zkušebního tělesa asfaltového koberce drenážního

ČSN EN 12697-25 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi za horka - Část 25: Cyklická zkouška v tlaku

4. Informace o uskutečněném připomínkování prEN

V průběhu roku 2017 byly připomínkovány následující normy:

Odsouhlasení nových položek pro zpracování

prEN 12697-2 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – část 2: Stanovení zrnitosti

prEN 12697-5 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – část 5: Stanovení maximální objemové hmotnosti

prEN 12697-30 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – část 30: Příprava zkušebních těles rázovým zhutňovačem

prEN 12697-31 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – část 31: Příprava zkušebních těles gyrátorem

prEN 12697-32 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – část 32: Laboratorní zhutňování asfaltových směsí vibračním zhutňovačem

prEN 12697-44 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – část 44: Šíření trhliny zkouškou ohybem na půlválcovém zkušebním tělese

prEN 12697-54 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – část 54: Zkušební metoda pro laboratorní zrání pro asfaltové směsi s asfaltovou emulzí

prEN 12697-55 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – část 55: Organoleptický odhad kompatibility materiálů směsi s asfaltovou emulzí

prEN 12697-56 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – část 54: Metoda hutnění pro asfaltové směsi za studena – Statické zhutňování

Enquiry - první stupeň připomínkování

prEN 12697-5 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – část 5: Stanovení maximální objemové hmotnosti

prEN 12697-8 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – část 8: Stanovení mezerovitosti asfaltových směsí

prEN 12697-30 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – část 30: Příprava zkušebních těles rázovým zhutňovačem

prEN 12697-33 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – část 33: Příprava zkušebních těles zhutňovačem desek.

prEN 12697-44 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi – část 44: Šíření trhliny zkouškou ohybem na půlválcovém zkušebním tělese

Formal voting - konečné hlasování

FprEN 12697-13 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 13: Měření teploty

FprEN 12697-23 Asfaltové směsi - Zkušební metody pro asfaltové směsi - Část 23: Stanovení pevnosti v příčném tahu

Celkem je v ČR vydáno 35 zkušebních norem řady EN 12697 překladem, 15 norem je převzato endorsmentem, 18 zkušebních norem je ve stádiu připomínkování v rámci revize nebo schvalování a další 3 normy se připravují ke zpracování. U výrobních norem a norem pro kvalitu řady EN 13108 je vydáno v 2. generaci 8 norem, 2 jsou převzaty endorsmentem. V současnosti probíhá proces harmonizace. Další 1 norma se zpracovává.

5. Předpoklad prací v roce 2018

V roce 2018 bude pokračovat zpracování nových a revize vybraných zkušebních norem řady EN 12697 dle harmonogramu – (normy po pětiletém používání, sběr zkušeností, vlastní připomínkování).

U výrobních norem a norem pro kvalitu řady EN 13108 byly vydány normy 2. generace, proces harmonizace norem byl ale zastaven. Evropské výrobní normy EN 13108-1 až EN 13108-8 nebyly totiž Evropskou komisí zveřejněny v OJEU (Official Journal of European Union – Oficiální list Evropské unie), protože do některých tabulek byly dodatečně vloženy další kategorie. Bez jejich harmonizace (uveřejnění v OJEU) však nelze na asfaltové směsi vyráběné podle těchto norem používat označení CE. Tento problém byl diskutován na mnoha fórech. Poslední informace je z jednání plenárního zasedání technické komise TC 227. TC 227 chce jít cestou aktu v přenesené pravomoci (v AJ delegate act), takže harmonizaci nelze očekávat dříve jak v březnu roku 2019.

V roce 2018 se nepředpokládá provádění dalších srovnávacích zkoušek.

Na posledním týmu č. 6 pro asfaltové směsi zpracovávané za horka byly prezentovány hlavní připomínky k národním aplikačním dokumentům řady EN 13108 a jejich vypořádání. Na dalším týmu č. 6 má být prezentována již kompletní norma ČSN 73 6121 a ČSN 73 6122.

6. Celkové zhodnocení činnosti za rok 2017, doporučení, upozornění

Činnost v roce 2017 byla zaměřena na pravidelné připomínkování zkušebních norem a zpracování připomínek k národním aplikačním dokumentům výrobních norem a norem pro kvalitu.

Na evropské úrovni pokračuje zpracování normy prEN 12697-31 Asfaltový beton s asfaltovou emulzí a souvisejících zkušebních norem řady prEN 12697.

Co se týče srovnávacích zkoušek byla prováděna porovnání zkoušky methylenové modře podle požadavku stávající normy pro kamenivo ČSN EN 13043 a nově navržené, avšak zatím neschválené revize této normy. Rozdíl spočívá v provádění této zkoušky na rozdílných frakcích kameniva – ve stávající normě frakce 0/0,125 v novém návrhu normy frakce 0/2. Doplňkově byla k těmto srovnávacím zkouškám přiřazena i zkouška ekvivalentu písku. Výsledky srovnávacích zkoušek byly prezentovány na jednání týmu č. 9 pro kamenivo.

7. Závěr

Závěrem je nutno opětovně ocenit úsilí firmy Pragoprojekt a.s., kterému se daří každým rokem získat prostředky na financování gestorské činnosti a dalších činností souvisejících se zaváděním evropských norem. Pouze zachování kontinuity normotvorného procesu může zajistit další úspěšné zavádění norem a udržení kroku s vyspělou Evropou.

V Brně, dne 21. listopadu 2017

doc. Dr. Ing. Michal Varaus
Gestor za TC227/WG1

Přílohy:

1. Zápis z jednání WG1 v Belfastu
2. Přehled postupu prací